

K 37.09/C 77

1200000868209

1895-1995

100

годишки

ОБРАЗОВАТЕЛНО ДЕЛО
в с. Смирненски, Русенско

КАРАМАН ЕКСПОРТ

Офис: 7004 гр. Русе, жк „Родина 2“, ул. „Чипровци“
бл. „Гребенец“, вх. А, ет. 8
тел. 082 / 450 091, факс 082 / 453 077

База В с. Смирненски

- ✓ Изкупува селскостопанска продукция
- ✓ Произвежда и реализира комбинирани фуражи за всички видове животни
- ✓ Разполага със собствен автомобилен парк
- ✓ Извършва копърни услуги

Президент: Сабри Караман, тел. 382

Регионална библиотека
„Любен Каравелов“

ЕТ „Светлин Бояджиев“

с. Смирненски, обл. Русенска, тел. 291

**Търгува със зърнени храни
Извършва транспортни услуги**

Фирма

•КОДЖА - 1•

с. Смирненски

Зърнопроизводство
Търговия със зърнени храни
Транспортни услуги
с товарни автомобили
Сервиз на селскостопански
машини и автомобили
Продажба на дребно на
хранителни стоки и конфекция

Президент: Нихай Салиев
Телефони: офис - 272, дом. - 772

„БОНЕВ – КОМЕРС“

- Проектира и произвежда изделия с висока художествена стойност за вътрешен и външен дизайн
 - Търгува с архитектурни продукти
- Офис: гр. Русе, ул. „Църковна независимост“ 16,
Изчислителен център, ет. 16
тел./факс 230 212

ФИРМА

„ГЮНАЙДЪН – 1“

гр. Русе, тел. 221 444

- Търговия с:
 - декоративни храни
 - фиданки
 - дръвчета
- Внос и износ на текстилни материали
- Ресторант „Ловна среща“ в с. Смирненски, тел. 268

**Президент
Гюнайдын Ахмедов**

Сградата на старата кръчма, преустроена в първо училище в селото, вече несъществуваща.

ност село с право може да се нарече по-високо.

Заниманията на младите за наука съществуват от следващата учебна година. Вече се провеждат в специално наетата и пригодена за училище кръчма. Тя се е намирала в центъра на селото, на ъгъла, заключен между пътя за Тетово и отбивката за бившето кметство. С доброволен труд на българското население нейното голямо помещение се преустроява в една учебна и една учителска стая и коридор между тях. Наст е и нов, с по-високо образование и по-продължителен стаж учител – Антим Данев от Русе, завършил земеделското училище в Образцов чифлик. Той идва от Осенец, Разградско, село с утвърдени традиции в образованието, и с обучението на 23-ата ученика, от които 15 момчета и 8 момичета, слага началото на светското образование в селото. През първите години, та чак до края на Първата световна война, отделенията на първоначалното училище са били слети и водени от един учител. Това обстоятелство, както и значителният брой ученици – средно от 40 до 60 годишно – създава големи затруднения при провеждане-

то на учебния процес, което водело до честото, почти всяка година подменяне на учителите. Едва през 1919/20 учебна година четирите отделения на началното училище, наброяващи вече 80 ученика, започват да се обучават от двама учители. Това обаче е станало след завършването на строежа на ново училище с две големи класни стаи. То било започнато през 1915 година, но строителството му било спряно поради обявената голяма мобилизация и подновено едва след завършването на войната.

От 1895 до 1923 година учители в селото ни последователно са били Иван Доков от Провадия, Антим Данев от Русе, Стефан Бояджиев от Севлиево, Андрей Рошков от Русе, Петър Каменов от Русе, Тодор Бояджиев от Разград, Евдокия Керекова от Силистра, Мария Касабова от Русе, Тодора Димитрова от Шумен, Пени Маринов от Семеждиево, Русенско, Мария Павликинова от Разград, Мария Стефанова от Русе, Христо Христов от Благоево, Разградско, Крум Газурков от Тутракан, Стефан Георгиев от Тутракан, Младена Камбурова от Русе, Николай Топалов от Търговище, Димитър Шивачев от Русе, Мария Илкова от Разград, Радка Петрова от Разград и Стефания Костова от Русе.

Ново стъпало нагоре в развитието на образователното дело в селото ни прави учебната 1923/24 година, когато за първи път от основаването му в училището се открива непълна прогимназия с първи клас от 16 ученика, успешно завършили четирите отделения на първоначалното училище. За техният учител е назначен местният жител Георги Касабов със завършено гимназиално образование.

Икономическата криза от средата на двадесетте години на века нанася отрицателен отпечатък и върху образованието в селото. Поради крайното обедняване на местното население, рязко намалява броят на учениците, посещаващи първоначалното училище, след двегодишно съществуване се закрива и прогимназиалната паралелка. Отново прогимназия с първи клас в селото се открива през 1930 година. През 1932 година тя е вече и с втори клас, а броят на учениците в първоначалното училище нараства на около 100. Назрява остра нужда от нова база. Учебните занятия се провеждат на две смени, при това четирите отделения на първоначалното училище са слети по две в една паралелка. Това положение затруднява учебния процес и създава тежест в учителския колектив. С дейната намеса на обществеността обаче и с помощ от държавата през 1934 година към съществуващата училищна сграда се пристрояват три нови учебни стаи и училището приема за патрон името на видния ни възрожденец и просветител Петко Рачов Славейков.

Времето от 1934 до 1944 година е период на утвърждаване на народното училище в селото. С две кратки прекъсвания през него се налага прогимназиалното образование отначало с един, след това с два, а от 1944 година и с три класа. Освен за успешното провеждане на учебните занятия, които обикновено са започвали от 15 септември и са завършвали в края на май или началото на юни следващата година с провеждането на изпитни беседи и утра за раздаване на свидетелствата за завършено отделение или клас, учителите са отделили внимание и на трудовото

възпитание на своите ученици. Заедно с работата в училищното стопанство учениците са помагали в хигиенизирането на училищния двор, в почистването на селските пасища, в събирането на диворастящи плодове и семена, в залесяването на пустеещи места и наклонени терени.

През периода от 1924 до 1944 година учители в местното училище са били още Ана Стефанова от Русе, Стефана Димитрова от Русе, Сия Емануилова от Русе, Донка Стойчева от Ловеч, Велико Кожухаров от Русе, Мара Абаджиева от Шумен, Невена Стоилова от Пловдив, Драга Трифонова от Шумен, Симеона Коларова от Русе, Мария Начева от Русе, Кипа Грохчева от Русе, Елена Нешева от Русе, Пенка Благосева от Русе, Мария Делева от Русе, Тодора Боева от Шумен, Траяна Попова от Копривец, Беленско, Георги Христов от Русе, Цвета Бабачева от Русе, Владимир Пейчев от Русе, Елисавета Дюлгерова от Русе, Елена Ивановата от Русе, Димитър Газурков, местен жител, Руска Панова от Кубрат, Величка Петкова от Шумен и Мариука Митева от Разград.

Сградата на старото българско училище, започната през 1915 година, завършена през 1919 година с две класни стаи и разширена през 1934 година с още три класни стаи, в която са получили основно образование много поколения от селото.

С установаването на народнодемократичната власт у нас през септември 1944 година настъпва нов етап в развитието и на образованието. Промени в това отношение се забелязват и в местното училище. За първи път от своето съществуване то започва новата учебна година с пълен първоначален курс с четири отделения и пълна прогимназия с три класа. В летописната книга за откриването на първата освободена от всякакви ограничения учебна 1944/45 година пише: „Училището се откри на 9 септември 1944 година по причина на минаването на храбрите руски войски през България“. И наистина през онай паметна есен няколко дни наред денонощно през селото ни преминаваха непрекъснато моторизирани военни колони от мястото на дебаркирането на Дунава до гарата във Вятково. Главен учител на училището по това време е Велико Кожухаров, назначен преди две години на този пост на мястото на заемалия го дълги години местен учител Крум Газурков и освободен от него „по пределна възраст“.

Тази учебна година е характерна и с това, че през нея завършва един половинвековен етап от началото на образователното дело в селото, което вече е неделима част от живота на цялото

Новото триетажно Основно училище „Петко Рачо Славейков“, гордост за селото, предоставящо всички условия за пълноценно протичане на учебния процес.

общество. Всички значими масови инициативи започват от училището или се провеждат съвместно с него. Дял за това има и основаното в началото на 1945 година към училището дружество „Септемврийче“, прераснало след това в организация за работа с подрастващото поколение под названието ДПО „Септемврийче“.

Първите следвоенни години са трудни и изпълнени с лишения както за населението, така и за училището в селото. Липсват достатъчно учебни стаи, не достига горивото за отоплението им през зимата. Това налага сливането по на две отделения, съкращаване на учебните занятия. Но и през този период благодарение на всеотдайния труд на завърналите се и назначени за учители млади местни кадри, не затихва образователният процес. Нещо повече – все по-голяма част от завършилите местната прогимназия възпитаници на училището се записват и продължават образованието си в различни средни училища из големите градове, в българското училище изиявяват желание да учат и деца от мюсюлмански произход. За учители в родното училище са назначени неговите възпитаници Къна Белчева, Иван Дюкмеджиев, Димка Маринова, Иван Манев, Надежда Кожухарова, Мария Кавакова. Променя се коренно съдържанието на учебния материал, усъвършенстват се формите и методите на неговото преподаване. Засилява се ролята на спортната закалка на учениците. В редица състезания, олимпиади и фестивали от местен и регионален характер отбори и отделни участници от училището се изиявяват добре и печелят призови места. Създадените към училището учителиска, професионална и партийна организации съвместно с училищното ръководство работят системно за подобряване на учебно-възпитателната работа на

учителите и за обогатяване на материалната база. През този период пристигат в селото ни нови учители: Елена Газуркова, Венелин Попов, Йорданка Илиева, Денка Дюкмеджиева, Мария Шаранова, Михалъ Иванова, а малко по-късно и Ангел Драганов, Пенка Драганова, Костадинка Кожухарова, Пенка Иванова, Невяна Ненова, Генка Костова, Рагка Великова, Стоянка Стефанова, Петър Манолов, Пенка Гроздева. Директори на училището през този период последователно са били Велико Кожухаров, Димитър Газурков и Венелин Попов.

Освобождението на България от османско иго предостави съответните условия за всеобща изява и на останалото в пределите на страната ни мюсюлманско население, включително и в областта на образованието. Но до Първата световна война, по сведения от дългогодишния учител и общественик в селото ни Мустафа Сивриеф, малка част от младите мюсюлмани, предимно деца на по-заможни земеделци и занаятчии, започнали на частни начала да се ограмотяват. Обучението им се състояло предимно с наизустяване на пасажи от Корана и някои религиозни молитви. В началото на 20-те години на Века в една стая в джамията и в дома на Али Вейсолов започнало обучение и на цели групи, а след 1924 година, когато в селото ни се изгражда частното турско училище с 6 класни стаи, се слага началото на целенасочено ограмотяване с изучаване и на някои светски предмети като аритметика, география, български език. Изпитаният от регионалното мюфтийство за учител в селото Акиф Ефенди се опитал да въведе и обучение по писменост, но училищното настоятелство се противопоставило и Ефендита бил из-

Под зоркото око на главния учител Крум Газурков, работа на учениците в градината на училището.

гонен от селото. Обучението по различните предмети се водело от назначените впоследствие за учители местни ходжи Афуз Юсеин Черкез, Афуз Кяшиф Абтула, Афуз Мустафа Юсеин Сиври, Афуз Акиф Сиври, Афуз Юсеин Караман, Афуз Адем Ферман, както и местните жители Ахмед Шабанов, Мухарем Маданов, Донка Кавакова.

Това състояние на обучението на младите мюсюлманчета продължило до 1947 година, когато частните турски училища се поемат на издръжка от държавата, с което отпадат и функциите на консервативните училищни настоятелства. С това започва нов етап и в развитието на турското училище, което вече се именува Турско народно училище „Мустафа Субхи“. За негов директор е назначен местният младеж Мустафа Сивриеф, а за учители – Мехмед Фейзулов, Мехмед Торлаков и завършилите курсове за редовни начални учители Исмаил Салиев, Тахир Сивриеф, а по-късно и завършилите задочно Мустафа Камбешеф, Нувман Камбешеф, Шукрие Камбешева, Юсеин Алиев, Хасан Черкезов, Хайри Юсеинов, Муталиб Ибипшеф, Юсеин Пуриеф, Закиф Еминов, Сюлейман Мустафов.

Тежък период от едното съществуване изживява частното турско училище след Втория преврат у нас през 1934

Колективът на турското училище с директор Мустафа Сивриев през 1956 година. На заден план - сградата на частното училище, строена през 1924 година.

година, който продължава чак до 1944 година. Миграционната вълна, обхванала част от мюсюлманското население в средата на периода, довежда до намаляване на броя на учениците. Училището, което вече разполага със седем учители, продължава да се ръководи от училищно настоятелство от 3 души, но главният учител обезателно е бил българин, а учителите – с основно и първоначално образование. Учители българи през този период в училището са били Владимир Рафаилов, Крум Газурков (след пенсионирането му), Владимир Газурков, Андрей Медникаров, Димитър Газурков.

Нови хоризонти пред образованието у нас разкрива излезлият през 1959 година закон за по-тясна връзка на училището с живота. Според едно от неговите главни изисквания на равнопоставеност още на следващата година турското и българското училища в селото ни се сливат в едно Народно основно училище „Петко Рачов Славеиков“. За негов директор е назначен Димитър Газурков, а за заместник-директор – Столейман Мустафов. Първоначалните трудности, произтичащи от слабото владеене на българския език от най-малките ученици, за няколко години са преодолени, благодарение на добрата работа с голямата група деца от предучилищния възраст

в целодневната детска градина на учителките Михалъ Иванова, Румяна Кюранова, Хабибе Османова, Евгения Илиева. Известни затруднения, които влияят отрицателно на качеството на преподавания материал, произтичат и от недостига на класни стаи. Учебни занятия по това време се провеждат в читалището, в детските ясли, в двете сгради на училището, при това на смени. Това налага строителство на ново голямо училище, което да отговаря на нарасналите нужди на селото – една идея на обществеността с по-задна дата, която започва да се осъществява през 1965 година. След три години – на 4 март 1968 година, триетажната сграда на новото училище тържествено е открита. Със своите 20 класни стаи и кабинети, учителска стая, административни помещения, хранилища, кухня и столова тя предоставя прекрасни условия за пълноценна учебна и възпитателна работа на учители и ученици от селото, които вече достигат до 650-700 на година.

За учители през този период в селото идват Богомил Пенеф, Стоянка Илиева, Мария Станкулова, Васил Станкулов, Атанас Дочев, Стоянка Иванова, Тодорка Пенкова, Светлозар Пенков, Мария Костовска, Илия Костовски, някои от които посвещават дълги години от живота си за обучението на децата в селото.

При създадените нови условия пред учителския колектив се поставя задачата да работи целенаочно за овладяване от децата на литературния български език, за обогатяване на речниковия им състав, за активизирането им в учебния процес. За постигането на тези задачи допринася и въведеното впоследствие полупрофесионално обучение.

Постоянна грижа на училищното ръководство за решаване на големите задачи при обучението и възпитанието на

подрастващото поколение продължава да бъде подобряването и обогатяването на материалната база. Обзавеждането на учебните кабинети с технически средства се оказва важно условие за трайното овладяване на знанията от учениците. И тази задача не отпада от вниманието на ръководството години наред. В резултат на това в училището бе обзаведен и добър кабинет – работилница по трудово обучение. Извънкласните форми на обучение, каквито са изградените кръжоци по различни дисциплини и интереси, също допринасят за трайното усвояване на преподаваните знания в училището. Техни участници често печелят награди в провежданите местни и регионални презледи.

Ново попълнение в учителския колектив през този период са учителите Георги Костов, Величка Касабова, Валентина Раикова, Тошко Тодоров, Иванка Тодорова, Маргарита Николова, Божанка Пенкова, Мюкерем Хаджиларова, Назмие Мехмедова, Стефан Рахнев, Анка Касабова, Вania Стоянова, Айше Ибриямова, Петя Тончева, Лейля Реджебова, Невин Хаджиларова, Гинка Костова, Нуртен Явашева, Христо Христов, Стоянка Костова, както и много други, престояли по година-две или замествали някой титулярен учител, имената на които не сме в състояние да изброим поради ограниченият размер на настоящото издание.

Директор на училището от 1959 година е Димитър Газурков, а от 1970 година – Тодорка Пенкова. През 1985 година ръководството на училището се поема от Петър Петров, който е негов директор и през настоящата юбилейна година.

Злопамятна остава за учителите и учениците от училището

годината 1985, през която правителството на Тодор Живков започна така наречения „възродителен процес“ най-напред с подмяната на имената на българските турци. Този „процес“, обхващал около 90 процента от населението в селото, завърши с голямата „екскурзия“ в съседна Турция през 1989 година, когато за няколко месеца селото ни беше буквално обезлюдено.

Учебната година през есента обаче, въпреки и с намален състав на учители и ученици, започна навреме. Постепенно, ден след ден, класовете започнаха да се попълват със завърнали се от „екскурзията“ ученици. Започнаха нормални учебни занимания, но след 10 ноември с. г. отново нова вълна обхвана училището – вълната на демократичните промени. Правителството на Тодор Живков си отиде от историята и новоизбраното демократично правителство наложи новите изисквания на живота пред колектива. Още в началото на следващата година бяха разпуснати партийната организация при училището, ДПО „Септемврийче“, четите „Чавдарче“. Премахната бе политическата учебна година, поради липса на средства бяха закрити всички кръжоци, обръще-

Първи прогимназиален клас от българското училище през 1937 година със своята учителка Мария Начева.

нията „другарю“ и „другарко“ бяха заменени с „господин“ и „госпожа“.

Новите дадености поставиха и своите проблеми, в това число и в училището в селото. По-голямата част от учениците все още усвояват добре учебното съдържание. Трудности изпитват обаче преподавателите в часовете по разказвателните предмети. Учениците все по-малко четат художествена литература, не гледат българска телевизия, не общуват помежду си и в семействата си на български език и това създава зат-

Колективът на Народното основно училище „Петко Рачов Славейков“ през осемдесетте години.

чувства – на малко тъга от забравените и отхвърлени някои човешки ценности като другарство, взаимопомощ, безкористност и на доста оптимизъм от перспективата за бърза пълноценна личностна изява.

Атанас КОСТОВ

Колективът на училището през юбилейната година.

рудения при изказването им в часовете.

С в о я т а 100-на юбилейна година учителският колектив и учениците от Основно училище „Петко Рачов Славейков“ в селото ни посрещат с противоречиви

ЕТ „БЛИЗНАК – 87“ с. Смирненски
на Хаяти Исмаилов, тел. 229

- * Търговия на едро и дребно с елуредн и железария
- * Транспортни услуги с товарен автомобил

ЕТ „ШАМСИ ИСМАИЛОВ – ШАМО“
с. Смирненски

Търговия на едро и дребно с хранителни стоки

ЕТ „МУХАРЕМ МЕХМЕДОВ“
с. Смирненски, тел. 575 и 430

Търговия на едро и дребно с хранителни стоки

ЕТ „НЕСИ – 92“ с. Смирненски
на Бегри Ахмедов, тел. 367

РЕСТОРАНТ „КРУШАТА“

Закуска	Шкембе чорба
Обяд	Скара
Вечеря	Маркови питиета

ЕТ „РЕЙХАН РЕДЖЕБОВ“
с. Смирненски, тел. 653

КАФЕ – АПЕРИТИВ

ЕТ „МИНИМАЛ-1“
с. Смирненски, тел. 212

ФУРНА

Произвежда за населението бял хляб и баница

ЕТ „ЕМИН СИВРИ – ЕВИС“
с. Смирненски, тел. 320

КАФЕ – АПЕРИТИВ

Работи всеки ден нонстоп

ЕТ „САВА ГЕОРГИЕВ“
с. Смирненски, тел. 261

- * Автосервизна дейност
ремонт на леки автомобили
- * Кафе-бар
- * Търговски център – готово облекло

ЕТ „АФУЗА – М“
с. Смирненски, тел. 295

КАФЕ – АПЕРИТИВ – Л РД – Русе

ЕТ „ЛАРА – А“ с. Смирненски
на Айнура Мурад, тел. 398
ДИСКОТЕКА

ЕТ „ДЖЕЙЛАН“ гр. Русе и с. Смирненски
на Назми Реджебов
офис гр. Русе – тел. 082 / 27-91-82

- * Производство на зеленчукови консерви
- * Търговия със зеленчукови консерви

ЕТ „БОДИ – Н“ с. Смирненски, на Стефан Митев
телефон: офис с. Тетово – 24 62
офис с. Смирненски – 364

- * Търговия на дребно с хранителни стоки
- * Крайпътен ресторант „Вагоните“
край с. Тетово, тел. 2515
- * Транспортна дейност

ЕФ „ДЖЕВНЕР“ с. Смирненски
тел.: офис – 665, дом. – 594

Търговия на дребно
с хранителни и промишлени стоки

ЕТ „ДЕМИР – 1“ с. Смирненски
на Мехмед Реджебов, тел. 750

Търговия с хранителни и промишлени стоки

ЕФ „НЕМУ“ с. Смирненски
Магазини за търговия на дребно с хранителни и
промишлени стоки и сладкарски изделия
КАФЕ – СЛАДКАРНИЦА

ЕТ „ФЕВЗИ ЗЕКЕРИЕВ“
с. Смирненски, тел. 314

- * Производство на бял ръчен хляб
- * Търговия с хранителни стоки

СДРУЖЕНИЕ „Васфи Сиври, Невзат Мехмед и
Адем Хязим“ с. Смирненски
Производство на нерафинирано олио

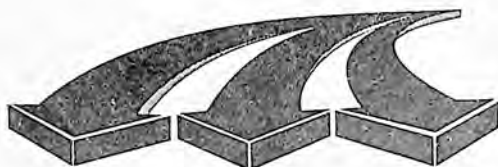
ЕТ „ГЮНТОП“ с. Смирненски
на Гюнел Невзат, тел. 369

Търговия с хранителни стоки и домашни потреби

ЕТ „КАРАМАН“ с. Смирненски
на Сюлейман Караманов, тел. 705

Търговия с хранителни стоки

•КАОЛИН• ЕАД
гр. Вятowo

ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ:

**ПРОИЗВОДСТВО НА
КАОЛИН, ПЯСЪК И ШАМОТ**

**За делови контакти:
тел. 25 357 (централа)**